

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 69/09-9

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 12. marca 2009 predbežne prerokoval sťažnosť obchodnej spoločnosti R., a. s. v likvidácii, D., vo veci namietaného porušenia jej základného práva podľa čl. 35 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky uznesením Okresného súdu Trenčín č. k. 29 K/26/2008-138 z 11. septembra 2008 a uznesením Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 1 CoKR/14/2008 z 11. novembra 2008 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť obchodnej spoločnosti R., a. s. v likvidácii, o d m i e t a.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 18. februára 2009 doručená sťažnosť obchodnej spoločnosti R., a. s. v likvidácii (ďalej len „sťažovateľka“), ktorou namietala porušenie svojho základného práva podľa čl. 35 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) uznesením Okresného súdu Trenčín (ďalej len „okresný súd“) č. k. 29 K/26/2008-138 z 11. septembra 2008 (ďalej len „napadnuté

uznesenie“) a uznesením Krajského súdu v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 1 CoKR/14/2008 z 11. novembra 2008.

Zo sťažnosti a z jej príloh vyplýva, že napadnutým uznesením okresného súdu bol vyhlásený konkurz na majetok úpadcu. Na odvolanie sťažovateľky proti tomuto uzneseniu krajský súd potvrdil rozhodnutie okresného súdu.

Podľa tvrdenia sťažovateľky táto 23. júla 2008 (ešte pred vydaním uznesenia o vyhlásení konkurzu) uhradila v celom rozsahu pohľadávky, ktoré mala voči navrhovateľovi a rovnako voči ďalšiemu veriteľovi Mesto R.. Sťažovateľka na základe uvedených skutočností (v rámci podaného odvolania proti napadnutému uzneseniu okresného súdu) požiadala krajský súd, aby zmenil prvostupňové rozhodnutie a zastavil konkurzné konanie v zmysle § 17 zákona č. 7/2005 Z. z. o konkurze a reštrukturalizácii a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov. Podľa jej názoru okresný súd nesprávne vyhodnotil predovšetkým skutočnosť, že pohľadávky boli uhradené z finančných prostriedkov inej osoby ako dlžníka, a preto pri svojom rozhodovaní dospel aj k nesprávnym skutkovým zisteniam, keď vyhlásil konkurz na majetok sťažovateľky. Zároveň v rámci podaného odvolania sťažovateľka namietala, že súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností.

K porušeniu práv namietaným postupom súdov sťažovateľka uviedla, *„že týmto rozhodnutím Okresného súdu... potvrdeného rozhodnutím Krajského súdu... boli porušené jeho základné práva a slobody uvedené v Ústave... a to právo na podnikanie“*. Po odcitovaní čl. 35 ods. 1 ústavy ďalej uviedla, že *„v dôsledku rozhodnutia KS... a právoplatného uznesenia Okresného súdu... je sťažovateľ nútený ukončiť svoju podnikateľskú činnosť... Ukončením konkurzného konania dôjde k zániku sťažovateľa i jeho podnikateľskej činnosti.“*

Sťažovateľka zároveň navrhla, aby ústavný súd odložil vykonateľnosť napadnutých uznesení okresného súdu a krajského súdu, čo odôvodnila tým, že v súčasnej dobe sú už

všetky pohľadávky uhradené.

Sťažovateľka na základe uvedeného navrhla, aby ústavný súd „*zrušil rozhodnutie Okresného súdu v Trenčíne č. k.: 29K/26/2008-138 zo dňa 11. 09. 2008 a uznesenie Krajského súdu v Bratislave č. k.: 1CoKR/1 4/2008 zo dňa 11. 11. 2008 a vrátil vec na ďalšie konanie.*“.

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd návrh na začatie konania predbežne prerokuje podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa a zisťuje, či nie sú dôvody na odmietnutie návrhu podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania návrhy, na prerokovanie ktorých nemá právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

1. K napadnutému uzneseniu okresného súdu

V čl. 127 ods. 1 ústavy je zakotvený princíp subsidiarity, ktorý znamená, že ústavný súd môže konať o namietanom porušení práv sťažovateľa a vecne sa zaoberať sťažnosťami

iba vtedy, ak sa sťažovateľ nemôže domáhať ochrany svojich práv pred všeobecným súdom. Namietané porušenie niektorého zo základných práv alebo slobôd teda automaticky nezakladá aj právomoc ústavného súdu na konanie o nich. Pokiaľ ústavný súd pri predbežnom prerokovaní sťažnosti fyzickej osoby alebo právnickej osoby zistí, že ochrany tohto základného práva alebo slobody, porušenie ktorých namieta, sa sťažovateľ môže domôcť využitím jemu dostupných a aj účinných právnych prostriedkov nápravy, prípadne iným zákonne upraveným spôsobom pred iným súdom alebo pred iným štátnym orgánom, musí takúto sťažnosť odmietnuť z dôvodu nedostatku svojej právomoci na jej prerokovanie.

V súlade s princípom subsidiarity právomoc ústavného súdu poskytnúť ochranu základným právam a slobodám je daná iba vtedy, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhodujú všeobecné súdy. Ústavný súd sa pri zakladaní svojej právomoci riadi zásadou, že všeobecné súdy sú ústavou povolané chrániť nielen zákonnosť, ale aj ústavnosť. Preto je právomoc ústavného súdu subsidiárna a nastupuje až vtedy, ak nie je daná právomoc všeobecných súdov.

Pokiaľ ide o napadnuté uznesenie okresného súdu, ústavný súd vzhľadom na už uvedené poukazuje na skutočnosť, že proti tomuto uzneseniu bolo možné podať odvolanie (čo sťažovateľka aj využila), a preto sťažnosť v tejto časti bolo potrebné odmietnuť pre nedostatok právomoci ústavného súdu podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

V závere ústavný súd v súvislosti s napadnutým uznesením okresného súdu poukazuje na závery v bode 2 II. časti odôvodnenia, ktoré sú použiteľné aj pre napadnuté uznesenie okresného súdu.

2. K napadnutému uzneseniu krajského súdu

O zjavnej neopodstatnenosti sťažnosti možno hovoriť vtedy, keď namietaným postupom všeobecného súdu nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti

medzi označeným postupom všeobecného súdu a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých namietal, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť preto možno považovať tú sťažnosť, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, ktorej realnosť by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (IV. ÚS 92/04, III. ÚS 168/05).

Ústavný súd je v súlade s § 20 ods. 3 zákona o ústavnom súde viazaný petitom sťažnosti (návrhom na rozhodnutie) a môže rozhodnúť len o tom, čoho sa sťažovateľ domáha v petite svojej sťažnosti, a vo vzťahu k tomu subjektu, ktorého označil za porušovateľa svojich práv (m. m. II. ÚS 19/05, III. ÚS 2/05).

Sťažovateľka vo svojom návrhu žiadala, aby ústavný súd zrušil okrem iného napadnuté uznesenie krajského súdu. Z obsahu sťažnosti vyplýva, že jej podstatou je nesúhlas sťažovateľky s hodnotením dôkazov a s právnym názorom krajského (okresného) súdu, teda s jeho interpretáciou príslušných zákonných ustanovení, hodnotením skutkového stavu a právnym názorom vo veci sťažovateľky.

Ústavný súd vzhľadom na svoju doterajšiu judikatúru považuje za potrebné uviesť, že nie je zásadne oprávnený ani povinný preskúmať a posudzovať skutkové zistenia a právne názory všeobecných súdov, ktoré pri výklade a uplatňovaní obyčajných zákonov vytvorili skutkový a právny základ ich rozhodnutí. Ústavný súd nepreskúma, či v konaní pred všeobecnými súdmi bol, alebo nebol náležite zistený skutkový stav, pretože to je v právomoci opravných všeobecných súdov.

Ústavnou kompetenciou ústavného súdu je v prípadoch napadnutia rozhodnutí všeobecných súdov kontrola zlučiteľnosti účinkov interpretácie a aplikácie právnych noriem a postupu, ktorý im predchádzal, s ústavou, prípadne s medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách. Preskúmanie rozhodnutia všeobecného súdu v konaní pred ústavným súdom má opodstatnenie len v prípade, ak v konaní, ktoré mu predchádzalo, alebo rozhodnutím došlo k porušeniu základného práva alebo základnej slobody. Skutkový stav a právne závery všeobecného súdu sú predmetom kontroly zo strany

ústavného súdu vtedy, ak by prijaté právne závery boli so zreteľom na skutkový stav zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne a z ústavného hľadiska neospravedliteľné a neudržateľné a zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody (podobne I. ÚS 20/03, IV. ÚS 252/04, II. ÚS 78/05).

V návrhu na rozhodnutie ústavného súdu sťažovateľka nenavrholala vysloviť porušenie žiadneho jej základného práva. Sťažovateľka len v odôvodnení svojej sťažnosti uviedla, že ňou označenými rozhodnutiami, ktorých zrušenia sa domáha, bolo porušené jej základné právo na podnikanie podľa čl. 35. ods. 1 ústavy, čo odôvodnila tým, že *„v dôsledku rozhodnutia KS... a právoplatného uznesenia Okresného súdu... je sťažovateľ nútený ukončiť svoju podnikateľskú činnosť... Ukončením konkurzného konania dôjde k zániku sťažovateľa i jeho podnikateľskej činnosti.“*. Porušenie iného základného práva nie je uvedené ani v obsahu sťažnosti.

Podľa čl. 35 ods. 1 ústavy každý má právo na slobodnú voľbu povolania a prípravu naň, ako aj právo podnikat' a uskutočňovať inú zárobkovú činnosť.

K namietanému porušeniu základného práva podľa čl. 35 ods. 1 ústavy ústavný súd považuje za potrebné uviesť, že v súlade so svojou stabilizovanou judikatúrou zastáva názor, že všeobecný súd zásadne nemôže byť sekundárnym porušovateľom základných práv a práv hmotného charakteru, ak toto porušenie nevyplynie z toho, že všeobecný súd súčasne porušil aj ústavnoprosesné princípy postupu vyplývajúce z čl. 46 až čl. 48 ústavy. V opačnom prípade by sa ústavný súd stal opravnou inštanciou voči všeobecným súdom, a nie súdnym orgánom ochrany ústavnosti podľa čl. 124 ústavy v spojení s čl. 127 ods. 1 ústavy. Ústavný súd by takým postupom nahradzoval skutkové a právne závery v rozhodnutiach všeobecných súdov, ale bez toho, aby vykonal dokazovanie, ktoré je základom na to, aby sa vytvoril skutkový základ rozhodnutí všeobecných súdov a jeho subsumcia pod právne normy.

Ústavný súd konštatuje, že z tohto dôvodu nie je ani žiadna vecná súvislosť medzi napadnutým uznesením krajského súdu a označeným základným právom podľa čl. 35 ods. 1 ústavy.

Preto je sťažnosť v tomto rozsahu zjavne neopodstatnená podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

3. Pretože sťažnosť bola odmietnutá, ústavný súd o ďalších nárokoch na ochranu ústavnosti uplatnených v sťažnosti nerozhodoval.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 12. marca 2009